

Månadsnytt

Årgång 21 - Nr 2 - Februari 2005

**Sveriges Pensionärsförbund - Seniororganisationen i tiden
Karlskogaföreningen**

SPF:s årsmöte gick även i år i enighetens tecken och inramningen blev också en stämmingsfull minnesstund med Monica Albertus och en sång- och musikstund av hög klass med Karlskogas egen sångarstjärna Kent Lundberg tillsammans med Kjell Johansson på piano. Mötet följde också valberedningens förslag på styrelseledamöter och övriga funktionärer.

*Nya styrelsen främre raden från vänster: Lennart Avesand, Birgitta Hede, Anders Jones, Thua Eriksson och Lillebil Sucksdorff.
Bakre raden från vänster: Bengt Aldén, Per Leksell, Arne Arvidsson, Inge Liljegren, Lennart Johannesson och Gunnar Nordström.
På bilden saknas Ulla Averäs och Klas Sjöberg.*

Almanackan

(Sparas lämpligen till nästa nummer av Månadsnytt)

Manusstopp för nästa nummer av Månadsnytt, onsdagen den 16 mars.

Distribution, fredagen den 1 april.

Torsdagen den 24 februari kl. 14.00

Månadsmöte. Missionskyrkans samlings-
sal. Naturfotografen Bengt Davidson kåserar och
visar bildspel ur ett naturens färgperspektiv.
Kaffeservering och lotterier. Förhandsanmälan
till tel. 302.40 eller 302 88.

Lördagen den 26 februari kl. 10.00-12.00

Träffen. Gunnel Gran visar oljemålningar.
Kaffeservering.

Måndagen den 28 februari kl. 14.00-16.00

Karlskogiana. Träffen.

Tisdagen den 1 mars kl. 14.00

Vetgiriga veteraner. Missionskyrkans samlings-
sal. Säkrare seniorer. Erik Ehrnström: Hem-,
brand- och personlig säkerhet. Kaffeservering.
Medarrangör: Medborgarskolan.

Onsdagen den 2 mars kl. 15.00

Dagbio. Nya Saga bio. Dag och natt.

Torsdagen den 3 mars kl. 14.00

Kafferepet. Träffen.

Lördagen den 5 mars kl. 10.00-12.30

Träffen. Utställningen "Linneskåpet" vi visar
våra skatter. Kaffeservering.

Lördagen den 12 mars kl. 10.00-12.30

Träffen. Musiklördag. Kaffeservering.

Måndagen den 14 mars kl. 14.00-16.00

Karlskogiana. Träffen.

Onsdagen den 16 mars kl. 15.00

Dagbio. Nya Saga bio. På spaning med Bridget
Jones.

Torsdagen den 17 mars kl. 14.00

Kafferepet. Träffen.

Lördagen den 19 mars kl. 10.00-12.30

Träffen. Utställning: Krukmakargården visar
en del av sina bästa konstverk i lergods.
Kaffeservering.

Onsdagen den 30 mars kl. 15.00

Dagbio. Nya Saga bio. Helens små underverk.

Torsdagen den 31 mars kl. 14.00

Månadsmöte. Missionskyrkans samlings-
sal. Distriktsordförande Mats Otterström. Musik-
underhållning. Kaffeservering och lotterier.
Förhandsanmälan till tel. 302 40 eller 302 88.

(Kafferepet se Månadsmötet)

Tisdagen den 5 april kl. 14.00

Vetgiriga veteraner. Missionskyrkans samlings-
sal. Per-Erik Nilsson kåserar över ämnet Fritiof
Nilsson Piraten, tandläkarens man. Kaffeserve-
ring. Medarr. Medborgarskolan.

Måndagen den 11 april kl. 14-16

Karlskogiana. Träffen.

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna

Roland Andersson, Malmhagsvägen 13 C
Marianne Brännström, Lötgårdarna 2
Erik Cederberg, Floravägen 13
Per-Olof Eriksson, Näckrosvägen 4
Birgitta Eriksson, Knut Wistrandsväg 17
Horst Gernardt, Stamparebacken 4 C
Lennart Härdig, Klarbärsvägen 2
Christer Jonsson, Spjutvägen 15
Ulla Moberger, Kyrkstensvägen 32

Vi är nu 1450 medlemmar!

Redaktör och ansvarig utgivare: **Bengt Aldén, tel 370 24, 070-604 51 50. E-post: bengt.alden@comhem.se**

Kansli och expedition: **Solbringan, 691 83 Karlskoga. Tel 302 40. Öppen varje vardag kl. 10-12.**

Föreningens ordförande: **Anders Jones, tel 576 18. E-post: anders.jones@telia.com**

Föreningens sekreterare: **Ulla Averås, tel 72 53 00. E-post: ulla.averas@karlskogabredband.se**

Föreningens kassör: **Gunnar Nordström, tel 546 79. E-post: gunnar.nordstrom@mailbox.swipnet.se**

Föreningens Internet hemsida: **www.spf.karlskoga.just.nu**

Föreningens postgiro: **94 41 25-4**

Tryckning: **Karlskoga Grafiska, tel 300 53. E-post: grafiska@telia.com**

Hjalmar Öman

SPF mästare på skidor

Hjalmar Öman är still going strong. När SPF:s SM på skidor nyligen avgjordes i Grönklitt i Orsa norr om Mora segrade Hjalmar överlägset i klassen H80, 5 km. klassisk stil. Segermarginalen blev hela två minuter och 57 sekunder.

Hjalmar Öman inför starten i Grönklitt.

- Vi var elva startande i klassen. Arrangemangen var bra men väderleksförhållandena var inte de allra bästa. I min klass startade elva man men några fick bryta. Men min kondition är bra tack vare att jag dagligen tränar och håller i gång. När snö-tillgången har varit dålig har jag t.ex. skottat ihop en 700 meters bana vid kanalplan vid Björkborns-området, den körde jag 40 varv! När det inte finns snö blir det annars rullskidor eller cykel, säger denne spänstige 80-åring.

Riksmästerskap i bowling

Under året kommer Örebrodistriktet att stå som värd för SPF:s Riksmästerskap i bowling med SPF Glanshammar som arrangör. Mera detaljer senare.

Medlemsservice

Ni som representerar föreningen i olika sammanhang vet väl att ni kan få låna ett 10-tal snygga klubbtröjor.

Behöver ni kopiera några handlingar får ni göra det gratis på vår expedition.

När det gäller försäkringar finns det kanske pengar att tjäna om ni kontaktar våra samarbetspartner på området.

Klubblokalen Träffen kan också få disponeras för olika sammanhang. Kontakta vår expedition.

Distriktsstämman

Till distriktsstämman i Örebro den 13 april har vår förening lämnat in en motion där vi föreslår att medlemmar som uppnått 90 år ska slippa betala medlemsandelen på f.n. 35 kronor som utgör distriktets andel av föreningarnas medlemsavgift.

Till distriktstyrelsen som f.n. består av 10 ledamöter men som föreslås bantas till nio föreslår valberedningen omval av Anders Jones på två år medan Per Leksell har ett år kvar på sin mandatperiod.

Vår förening kommer att representeras av följande ombud på distriktsstämman: Anders Jones, Ulla Averås, Lillebil Sucksdorff, Thua Eriksson, Bigitta Hede, Arne Arvidsson, Lennart Avesand, Bengt Aldén Per Leksell, Gunnar Nordström, Lennart Johannesson.

Till ett av distriktets fyra kongressombud till SPF kongressen i Visby i juni månad föreslås Inge Liljegren.

Länsförsäkringar och försäkringsvillkoren

I välkomstbrev som sändes ut i januari till presumtiva medlemmar i SPF Karlskogaföreningen informerade vi om att rabatterna för villa respektive bildförsäkringar skulle sänkas till 10 respektive 5 procent. Men nu har vi kunnat omförhandla detta så nu kvarstår de tidigare procentsatserna med 15 respektive 10 procent, vilket naturligtvis är glädjande.

Trygghetsträff för dig i dagens trafik

SPF och Studieförbundet Vuxenskolan inbjuder alla medlemmar i SPF i Örebro län till en gemensam trygghetsträff tisdagen den 8 mars kl. 13.00 i Rostahemmet i Örebro. Medverkande är bl.a. NTF, Trafikpolis och representanter från SPF. Anmälan till Eva-Marie tel. 019-611 30 55 senast 4 mars.

Gunnel Grans första separatutställning

Den 19 och 26 februari var det Gunnel Grans tur att ställa ut sina oljemålningar. Gunnel Gran har tidigare varit representerad på Vårsalongen med det här var hennes första separatutställning. Något som säkert manar till efterföljd.

Märkeskvinnor i Karlskoga

Lördagen den 5 februari var det välfyllt på Träffen när föreningens hedersordförande Alf Bande kåserade om ”Märkeskvinnor i Karlskoga Bergslags historia”.

Alf Bande..

Den första kvinnan handlade om Lovisa Engvall, som 30 år gammal bestämde sig för att bli sjuksköterska och missionär i något land där hon kunde verka för kristen tro och dessutom bedriva sjukvård. Efter medicinstudier i London och specialutbildning på Missionskolan i Lidingö fick hon 32 år gammal sitt första missionsuppdrag. Det blev i Ost-Turkestan i närheten av Kina. I en by intill den s.k. Sidenvägen. Byborna där ägnade sig mest åt hästuppfödning och rövade de handelskaravanser som drog förbi.

Lovisa från Granbergsdal var en vacker kvinna, hon fick genast många arbetsuppgifter och blev populär bland byborna. Hon uppvaktades också snart av en stilig son till en av byns ledande hövdingar, en vildhjärna vars moral fanns anledning att anmärka på. Men detta till trots föll Lovisa för mannens enträgna krav på giftermål. Eftersom mannen förmodligen var muhammedan eller muslim tvingades Lovisa konvertera till mannens religion. Därefter bröts alla kontakter med hemmaförsamlingen i Sverige.

I mer än 20 år bodde hon sedan isolerad från omvärlden i den lilla oasbyn i Gobiöknen. Men 1935 fick hon kontakt med en medlem av Sven Hedins expedition i området. Han har själv berättat i en reseskildring att han hörde talas om en ensam svensk kvinna som bodde i en hydda några

mil från hans expeditions högkvarter och att hon ville komma hem för att kunna dö i Sverige.

I oktober 1935 hjälpte man henne till en hemresa. Men riktigt ända hem kom hon aldrig. Hon dog ombord på tåget strax utanför Moskva och begravdes på en kyrkogård i den ryska huvudstaden.

Bland andra kvinnor Bande kåserade om kan nämnas Sigrid Ekehjelm och Emerentia Rockes, båda processlystna, samt lejonämjerskan Patricia Bourne.

Hälsotorg Din mötesplats för hälsa

I mitten av april blir det premiär för Hälsotorget i Apotekets entréhall. Det är Karolina vårdcentral och Apoteket som står bakom det här projektet. Där ska finnas utställningar och information på olika teman.

Vårupptakt för Träffens konstutställningar

Lördagarna den 22 och 29 januari inleddes vårens konstutställningar på Träffen med Marie Gaddes fina akvarellmålningar. Hennes utställning blev mycket uppskattad och välbesökt.

Marie Gadda med en av sina akvareller.

Succé för Karlskoga Felare

Lördagen den 12 februari svängde det till riktigt på Träffen när den duktiga folkmusikgruppen Karlskoga Felare marscherade in med Gerd Jansson i spetsen för sina spelmän och stämde i med en brudmarsch.

Gerd Jansson berättade sedan att den allra första upptakten till gruppen Karlskoga Felare startade 1979 och sedan utvecklades den 1986 till dess nuvarande form. De som deltar nu är förutom hon själv, maken Harry, Lena Fredriksson, Laila Söderlund, Egon Vörde, Kent Lindkvist, Hans Johansson och Bo Olsson.

Gruppen framförde 12 låtar, alla med någon anknytning till bygden. Exempel var Schottis efter den välkände målaren m.m. W. Bergewing.

Korpen meddelar

Korpen Örebro läns Motionsidrottsförbund inbjuder under året till två evenemang riktade speciellt till pensionärer.

Torsdagen den 26 maj anordnas för 16:e året **Boccia-cup i Ånnaboda**. Antalet deltagande lag är maximerat till 64 lag och ett vandringspris är uppsatt där några pensionärsföreningar i länet tidigare har in-teckningar.

Torsdagen den 8 september arrangeras för 20:e gången den populära **Pensionärsmotionsfinal-dagen i Ånnaboda**. Det blir som tidigare en fem-kamp. Förra året deltog vår förening med ett par lag under trevliga och gemytliga former.

Inbjudningarna till Korpens arrangemang kommer att tillställas vår Friskvårdssamordnare.

Trafiksäkerhet

SPF:s representant i kommunens Trafiksäkerhetsråd Lennart Avesand vill gärna att medlemmarna kontaktar honom om man har några frågor och förslag på hur man ska kunna förbättra trafiksäkerheten i kommunen. Tel. 692 92 eller E-post: lennart.avesand@telia.com eller skriv ett brev till: SPF:s expedition/Avesand.

Var rädd om huvudet, använd cykelhjälm!

Föreningens nye samordnare i trafikfrågor Lennart Avesand vill gärna propagera för att vi pensionärer ska använda cykelhjälm när vi nu frampå värkanten kanske tar fram tvåhjulningen igen.

Av någon anledning är det faktiskt ovanligt att äldre använder cykelhjälm, trots att just äldre behöver den extra väl. Kanske beror det på ovana. Många äldre vande sig aldrig vi att använda cykelhjälm som barn. Ungefär hälften av alla cykelolyckor med dödlig utgång drabbar människor över 65 år. Det beror till stor del just på att många äldre inte använder hjälm. Dessutom är kroppen hos äldre skörare och har svårare att läka efter en olycka. Skrubbsår och benbrott läker, men en hjärnskada har man för evigt.

- Var rädd om dig börja använda hjälm. Men se till att hjälmen är CE märkt och hjälmen ska sitta stadigt. Det ska inte gå att skjuta den bakåt så att pannan blir oskyddad.

- Godkända hjälmar finns att köpa i stadens sport och cykelaffärer, berättar Lennart Avesand.

Distriktets kulturdag

Den 6 april inbjuder Studieförbundet Vuxenskolan och SPF:s Örebrodistrikt distriktets medlemmar till en ny kulturdag. Även denna gång blir den förlagd till Lundhagskyrkan i Hovsta (Örebro). Medverkande: Skådespelerskan Meg Westergren: Mitt teaterliv. Hannah Adolfssons kvartett från Musikhögskolan. Författarinnan Ingrid Hartman-Söderberg: Den nya kvinnan i 1800-talets Sverige.

Lotteri. Pris 70 kronor inkl. kaffe. Anmälan till tel. 019-611 30 55 senast 1 april.

Hur långt ska centraliseringen gå?

Vart ska detta med centralisering av olika funktioner egentligen sluta. Är man i behov av en taxi blir man kopplad till en central i Örebro. Tidigare när Taxis växeltelefonist var stationerad i Karlskoga visste de som regel var beställarens adress var belägen. Så är det inte nu. Samma är fallet om man på kvällstid behöver ringa till polisen. Då blir man också kopplad till Örebro.

Apropå polisens rationalisering så kan nämnas att om polisen på kvällstid måste ta hand om en arrestant så kunde de förr låsa in vederbörande i arrestlokalerna i Karlskogas fina och stora polis-hus. Så fungerar det inte längre. Nej nu åker kvällens patrullerade bilbesättning till Örebro med arrestanten. Det betyder att två poliser under cirka två timmar är upptagna med bilfärd tur och retur Örebro. Turer som kanske får upprepas under natten. Alltså blir det nästan fritt fram i staden för tjuvar och banditer under den tid som dessa transporter tar.

Fjärrpoliser istället för närpoliser

Ännu värre blir det troligen om förslaget att utöka Karlskogas närpolisområde till Degerfors och Hällefors blir verklighet!!!

När man vill ringa till något Apoteket får man ringa callnumret 0771 450 450 och blir då anmodad trycka på alternativa siffror. Sedan svarar en röst, du är placerad i kön och du får vänta si och så många minuter. Först därefter får man uppge sitt ärende och vederbörande knappar då in frågan på en dator.

Den verkliga kön kan man hamna i om man måste kontakta någon datasupport. Du är placerad som nummer 31 i kön kan man få till svar.

Står man då ut med att vänta i telefon spelas det melodisnuttar, då och då avbrutna av hurtfriska upplysningar att de är tacksamma att man väntar i kön.

Bankernas tjänster kan man också ha åsikter om. Tidigare fanns det flera avdelningskontor i de olika stadsdelarna och på Lasarettet. Nu är de flesta av dessa avvecklade och centraliserade till centrum eller till s.k. uttagsautomater. Men när de senare är "ur funktion", ja då får man ändå försöka ta sig till centrum eller uppsöka någon annan automat som fungerar.

Ja, inte är den här fortlöpande "utvecklingen" i första hand till för allmänhetens behov och tillgänglighet.

Redaktören

Medlemsavgiften

För redovisning till distrikt och förbund vill kas-sören Gunnar Nordström gärna ha in medlems-avgiften snarast möjligt. D.v.s. omgående.

Besök föreningens hemsida

På föreningens egen hemsida på Internet www.spf.karlskoga.just.nu kan ni hitta mycket information om föreningen och man kan också klicka sig vidare till information på förbundets och distriktets hemsidor.

Ansvarig för föreningens hemsida är numer Christer Lasson tel. 72 50 11 med E-postadress: lasson@telia.com.

Föreningens expedition på Solbringen har numer också en egen E-postadress och den är 058630240@telia.com. Siffrorna är de samma som i expeditions telefonnummer.

Ny föreståndare för expeditionen är styrelseledamoten Lillebil Sucksdorff som för övrigt fyllde jämna år nyligen och därför uppvaktades av delar av styrelsen. Grattis!

Bioprogrammet

Dag och natt

Arkitekten Thomas har bestämt sig för att ta livet av sig. Som avsked åker han långsamma turer i sin bil med i tur och ordning de människor han haft relationer med.

Drama. Speltid 1 tim 35 min.

På spaning med Bridget Jones

Bridget Jones förälskar sig i den stilige juristen Mark Darcy. Hon misstänker dock att han bedrar henne och när förre detta pojkvännen dyker upp och lovar bot och bättring vet Bridget varken ut eller in.

Renee Zellweger, Colin Firth och Hugh Grant. Drama, komedi, romantik. Speltid 1 tim 47 min.

"Pensionärsfilmerna" på Nya Saga Bio

För pensionärer och daglediga. Pris: 50 kr.

Onsdagen den 2 mars kl. 15.00

MIKAEL PERSBRANDT

OM SVARET ÄR KÄRLEKEN
VAD ÄR DÅ FRÅGAN?

DAG OCH NATT

EN FILM AV SIMON STAHO

TUVA NOVOTNY MICHAEL NYQVIST
FARES FARES PERNILLA AUGUST
MARIA BONNEVIE LENA ENDRE
HANS ALFREDSON MARIE GÖRANZON
ERLAND JOSEPHSON SAM KESSEL

SONET
FILM

Onsdagen den 16 mars kl. 15.00

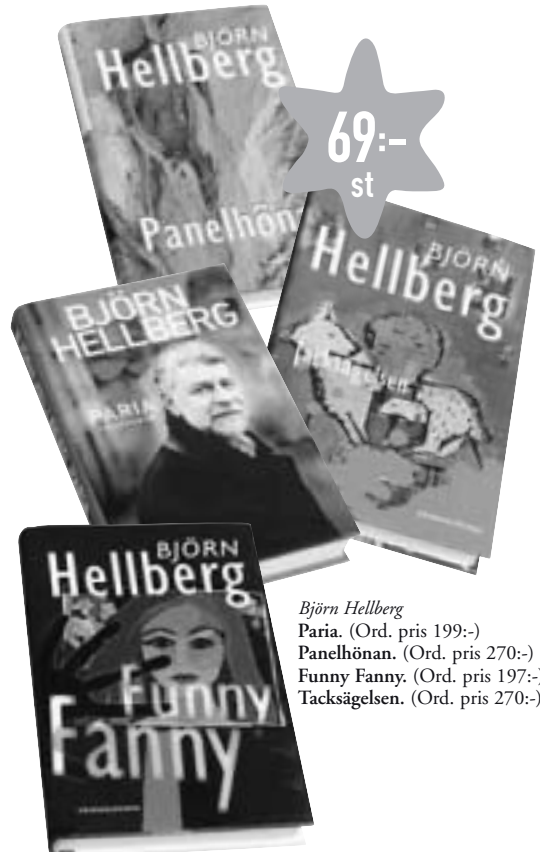

PÅ SPANING MED BRIDGET JONES

SAMMA BRIDGET. HELT NY DAGBOK.

www.uip.se MIRAMAX STUDIO CANAL united international pictures UNIVERSAL

I ♥ BOK-
REA!
FRÖSSA OCH FYNDA

Björn Hellberg
Paria. (Ord. pris 199:-)
Panelhönan. (Ord. pris 270:-)
Funny Fanny. (Ord. pris 197:-)
Tacksägelsen. (Ord. pris 270:-)

VI GER VALUTAKUNDER BONUS.

Bokia

Kliv in i en annan värld

www.bokia.se

* Specialupplaga för rean.

Spongs

BOKHANDEL

Bergsmansgatan 4, Karlskoga

Tfn 374 00 • Fax 398 32

SPF:s 27:e årsmöte en lugn och stämningsfull tillställning

Torsdagen den 3 februari deltog cirka 230 medlemmar i SPF:s årsmöte i Missionskyrkan. Liksom de senaste åren gick det också i enighetens tecken. Det hela inleddes med en stämningsfull parentation över avlidna medlemmar och en sång- och musikstund av yppersta klass.

Efter ordföranden Anders Jones inledningsanförande där han hälsade medlemmarna välkomna konstaterade han att föreningens verksamhet varit omfattande. Han passade också på att tacka styrelsen och alla engagerade funktionärer för ett gott samarbete.

Därefter höll Monica Albertus en stämningsfull parentation över föreningens 45 under året avlidna medlemmar. Tillsammans med Kent Lundberg läste hon också upp namnen på dessa. Därefter tände ordföranden ett ljus till de avlidnas minne, och psalmen Härlig är jorden sjöngs unisont.

Ordföranden Anders Jones.

För 6:e året medverkade sångaren Kent Lundberg och Kjell Johansson på piano. De inledde med sången "Lär mig" med text och melodi av Monica och Sixten Albertus.

De fortsatte sedan med ett populärmusikprogram med melodier som Love me tender, Små nära ting, Snart blir det sommar igen, Jag har drömt om sommaren med dig, The musik of the night, Somewhere over the rainbow. En serenad till dig. Sånger som gjort sig kända av sådana föregångare som Elvis Presley, Luciano Pavarotti, Charlie Chaplin, Östen Warnerbring och Gunnar Wiklund.

Paret belönades med kraftiga applåder mellan varje nummer.

Årsmötesförhandlingarna

Till att leda årsmötet valdes även i år rutinerade Lars Wilsby. Som ersättare för sin förkylda maka Ulla, valdes Jan-Erik Averås som mötessekreterare.

Kent Lundberg och Kjell Johansson avtackas med applåder och blommor för sitt framträdande.

Styrelsens verksamhetsberättelse liksom revisorernas berättelse godkändes.

När det gällde resultat- och balansräkningen kommenterade kassören Lennart Johannesson denna med att konstatera att verksamheten gått med ett underskott på 22.600 kronor och för år 2005 budgeteras ett underskott på 33.000 kronor.

- Styrelsen föreslår därför att medlemsavgiften för år 2006 höjs från 150 till 180 kronor. Men samtidigt har förbundet aviserat en höjning med 20 kronor per medlem, därför blir det inte mer än tio kronor kvar av den föreslagna höjning, konstaterade Lennart Johannesson.

Presidiet med Lars Wilsby och Jan-Erik Averås.

Hans Lilja tyckte att det var märkligt att man fortsätter att budgetera ett underskott i budgeten. Ingen verksamhet kan fortsätta att gå med förlust varje år.

Det höll kassören Johannesson med om men poängterade också att så länge föreningen har ett eget kapital på cirka 240 tkr kan vi fortsätta med detta något år till.

Med detta nöjde sig årsmötet och fastställde såväl resultat- och balansräkningen och gav styrelsen ansvarsfrihet för det gångna året. Man godkände också budget och verksamhetsplanen för 2005 och medlemsavgiften beslutades höjas år 2006.

Funktionärer med minst 5 års arbete. Vera Nevell, Siv Malmgren, Rut Bergman, S-E Sundqvist, Tore Olsson, Ossian Wennberg, Magne Gustavsson (skymd), Sigvard Lundell, Olle Engman, Bertil Karlsson och Bertil Edling.

Många val klarades av snabbt

Därefter var det dags för förrättande av val av styrelse och funktionärer. Valen följde på alla punkter de förslag som valberedningen presenterade. D.v.s. omval av Anders Jones som ordförande. Omval blev det också av styrelseledamöterna Inge Liljegren, Ulla Averås, Per Leksell, Lillebil Sucksdorff, Klas Sjöberg och Lennart Johannesson. Nyvalda blev Gunnar Nordström och Birgitta Hede efter Owe Jacobsson och Margareta Lilja som båda undanbett sig återval.

Som ersättare i styrelsen nyvaldes Thua Eriks-

Anna Nilsson avgick efter att bl.a. ha skött medlemsregistret i 16 år. Lennart Johannesson har varit kassör i sju år, trappar nu ner som vice kassör. Maj-Britt Hjelm har varit styrelsesuppleant i 8 år och samordnare för vårdar och vårdinnor.

son, Lennart Avesand och Arne Arvidsson. Gunnar Regestad var tidigare ersättare men hade av hälsoskäl undanbett sig återval.

Efter styrelsens konstituering fastslogs att Birgitta Hede rycker in som vice sekreterare och Gunnar Nordström tar över som kassör efter Lennart Johannesson som trappar ner som vice kassör. I övrigt kommer det en fullständig uppställning av övriga funktionärer i den s.k. Lathund som distribueras i månadsskiftet.

Blommor och diplom till funktionärer

Innan det var dags för den avslutande kaffestunden fick förtjänta funktionärer blommor, SPF:s silvernålar och alternativt broscher och diplom för fem års insatser. Även de funktionärer som avsgat sig återval uppvaktades.

Några som speciellt kan nämnas i det sammanhanget är Inga Leander som varit funktionär i 22 år! Maj-Britt Hjelm, medlem sedan 1986 samt styrelsesuppleant de åtta senaste åren och samordnare för vårdar och vårdinnor i samband med månadsmöten, årsmöten, jubiléer och Äldredagen. Anna Nilsson å sin sida har bl.a. skött medlemsregistreringen i 16 år. Lennart Johannesson har varit kassör i sju år och medlem i distriktstyrelsen i fyra år. Nu blir han "bara" vice kassör och samordnare för föreningens Friskvård.

Inbjudan till deltagande i teststudie

Nedsättning av minnesfunktioner och demens är problem som drabbar många äldre personer. I vissa allvarigare fall utvecklas demensen till Alzheimers sjukdom. Demens är ett tillstånd som inte bara drabbar den sjuke, utan även dennes familj och anhöriga. Många av dagens folksjukdomar kan förklaras av olika yttre faktorer, såsom lungcancer och rökning. Men vi känner idag inte till några yttre faktorer som man kan koppla ihop med demens.

Under våren 2004 inledde Institutionen för medicinsk epidemiologi (MEB) och biostatistik på Karolinska Institutet ett samarbete med Sveriges fem pensionsorganisationer (PRO, SPF, RPG, SKPF och SPRF), samt med SKTF. Samarbetet har utvecklats till ett projekt med arbetsnamnet Seniorkohorten (kohort = grupp). Syftet med Seniorkohorten är att genom information om Era levnadsvanor och livserfarenhet söka ytterligare förståelse för uppkomsten av några av våra vanligaste åldersrelaterade åkommor, med fokus på demens. Vi planerar att utföra Seniorkohorten på Internet. Det betyder att all dialog mellan studiedeltagare och studieledare kommer att ske via Internetbaserade enkäter och e-post.

Vi planerar även att göra en hemsida för studien.

För att Seniorkohorten ska bli så lättarbetad som möjligt söker vi nu några frivilliga som kan hjälpa oss med strukturen kring hemsidan och nedladdning av enkäter. De första 300 som anmäler sitt intresse kommer senare att få en inbjudan till en preliminär version av Seniorkohortens hemsida, som bland annat innehåller ett mindre minnestest. Vi kommer i detta skede inte att be om några personliga uppgifter, utan endast åsikter kring hantering av Internet.

Är Du intresserad av att hjälpa oss med detta eller om Du vill ha ytterligare information kan Du kontakta Christin.Bexelius@meb.ki.se. Du behöver inte ange några personuppgifter, utan bara ålder och kön. När strukturen kring Seniorkohorten är färdig kommer vi att återkomma med en inbjudan till att delta i Seniorkohorten. Allt deltagande är frivilligt och Ni har när som helst rätt att gå ur studien.

Seniorkohort skulle ge oss en unik möjlighet att studera uppkomst av våra vanligaste åldersrelaterade åkommor, såsom demens, redan innan sjukdomen har brutit ut. Detta, i sin tur, kan på sikt leda till en friskare befolkning och en ökad livskvalitet efter pensionering.

Med vänliga hälsningar

Barbro Westerholm
Förbundsordförande

Bättre privatekonomi på 60 minuter för dig i Karlskoga.

(300 kronor om vi inte lyckas).

Boka ett möte med en av våra privatrådgivare

Inga-Lill Sonesson 0586-77 58 08
Maj-Britt Lindström 0586-77 58 09
Lotta Moberg 0586-77 58 12
Bertil Holmblad 0586-77 58 10

Välkommen!
SEB i Karlskoga

SEB

Är jag ansvarig för dolda fel i tio år?

När du säljer ditt hus är du ansvarig för s k dolda fel – i tio år! Men var lugn. Med vår förmånliga Ansvarsförsäkring kan du försäkra dig mot t ex fukt- och mögelskador som kan dyka upp i huset i efterhand. Dessutom får du lättare att sälja huset om du tecknat vår försäkring. Den kompletteras nämligen av en överlåtelsebesiktning av huset. Och då presenterar vi huset som **BESIKTIGAD** i annonsen och gör det mer attraktivt för köparna. Det ökar möjligheterna till ett snabbare avslut och ett bättre pris. Läs mer på www.fastighetsbyra.nu

Fastighetsbyrå

FöreningsSparbanken
Fastighetsbyrå

Värmlandsvägen 6, 691 32 Karlskoga
Telefon 0586-333 02, 333 07
Telefax 0586-565 80

www.abcddata.nu www.abcddata.nu www.abcddata.nu www.abcddata.nu www.abcddata.nu www.abcddata.nu

ABC DATA
Bergsmansgatan 2, Karlskoga
Tel: 0586-311 40, Fax: 0586-695 51
E-mail: info@abcdata.nu
Hemsida: www.abcddata.nu

**Nu utökar vi vår service ytterligare!
Vi har 3 servicetekniker som utför/installerar:**

- Nätverk
- Internet
- Installationer
- Kontorsprogram
- Personalköp
- Trådlöst
- Uppgradering
- Borttagning av spyware/virus
- Felsökningar
- Byggnationer av datorer

Kom in till vår serviceverkstad
eller boka tid så kommer vi till dig!
Välkommen!

www.abcddata.nu www.abcddata.nu www.abcddata.nu www.abcddata.nu www.abcddata.nu www.abcddata.nu

Hästjärnvägar i Bergslagen

Tisdagen den 1 februari gästades Vetgiriga Veteraner av Bo Nyborg som berättade om hästjärnvägar byggda i västra delen av Bergslagen under mitten av 1800-talet. Bo Nyborg var jägmästare i Domänverket för Karlskoga revir under slutet av 1900-talet. Under dessa år dokumenterade Bo mycket av det som hänt i denna del av Bergslagen, bl.a. de nämnda hästjärnvägarna.

Gruvdriften i Bergslagen började redan på 1200-talet och kom att utvecklas snabbt under 1600-talet och följande århundraden. Att ta hand om malmen, omvandla den till järn och transportera ut det i världen innebar stora problem. På sommaren var vägarna oframkomliga, och därför tvingades man på vintern transportera malm, kalk, kol och järn med häst långa sträckor. Men då som nu kunde vintrarna vara milda, vilket gjorde transportererna omöjliga vissa år. Man började då utnyttja sjöarna för transporter. I början bar man järnet mellan sjöarna. De platser där man bar järnet fick namn på "born" som t.ex. Björkborn, Gåsborn och Kärvingeborn.

För att underlätta transportererna mellan sjöarna började man i mitten av 1800-talet anlägga hästjärnvägar. Den första hästjärn-vägen byggdes 1852 från gruvorna i Persberg ned till sjön Yngen. Under de följande 20 åren byggdes fler och fler hästjärnvägar, så att vid mitten av 1870-talet fanns hästjärnvägar på de flesta landsträckorna mellan sjöarna. Totalt byggdes 75 hästjärnvägar i området med varierande spårvidd från 544 till 1091 mm.

Under 1870-talet började man bygga normal-spåriga järnvägar (d.v.s. spårvidd 1435 mm) för ånglokomotiv. Hästjärnvägarnas betydelse minskade därefter successivt och vid mitten av 1920-talet fanns inga hästjärnvägar längre i drift.

Idag kanske vi ler åt dessa primitiva hästjärnvägar. För sin tid var det en stor innovation, som lade grunden till moderna järnvägar. Det fantas-

tiska med det här systemet är att det inte finns något liknande i hela världen. Enstaka hästjärnvägar fanns, men inget sådant system.

I början av 1990-talet tog Bo Nyborg initiativet att återskapa den hästjärnväg i Älvsjöhyttan, som nu blivit en stor turistattraktion i Västerbergslagen. Varje lördag-söndag under sommarhalvåret kan man få uppleva hur transporten på dessa järnvägar gick till.

Det var intressant att få ta del av denna spännande epok i Bergslagens historia. Det är ett stort arbete som Bo lagt ned på att dokumentera alla dessa hästjärnvägar och det känns angeläget att denna dokumentation bevaras för framtiden. Det bör också noteras att Bo har ett stort naturintresse, vilket bl.a. resulterat i en film om fjällämlar som visats i TV.

Per Leksell tackade å föreningens vägnar för det intressanta föredraget och överlämnade ett par vinflaskor att avnjutas vid lämpligt tillfälle.

Text: Allan Hede

Ett dramatiskt marsdatum i svensk 1800-talshistoria

Sammanställt av Bertil Edling

Så står åter vårmånaden mars för dörren. Vår bondepraktika eller "väderbok" som den också kallas har många spådomstips om vädret. Blir månaden torr, får vi en vacker vår och hörs åsken kan man vänta snö i maj. Frös det om natten till Vårfrudagen d.v.s Marie Bebådelsedag skulle det frysa i 40 nätter till eller som man sade "Fryser det hårt vårfrunatten, får du rum med ditt ängshö i sommarhatten".

Den 13:e mars år 1809 blev en verklig olycksdag för vår dåvarande konung, Gustaf IV Adolf. Hans far var "tjusarkungen", Gustaf III, som sköts till döds på en maskeradbal år 1792 också i mars månad. Eftersom kronprinsen då var omyndig tillsattes en förmyndarregering och först år 1796 tillträdde han som kung. Det var en svår tid att politiskt komma in i med Napoleonkrigen. Det gick inte heller bra. Kungens utrikespolitik slog fel, och den stora katastrofen kom under finska kriget år 1808 - 09, då vi förlorade Finland. Under detta stod det klart för ledande ämbetsmän och officerskretsar att kungen måste avlägsnas eftersom han inte var situationen vuxen. Han måste avsättas. **Det blev genom en statskupp.**

Statskuppen genomfördes den 13 mars och blev dramatisk. Kungen hade nämligen fått reda på att något var i görningen och försökte fly till Skåne för att där få stöd av kungatrogna trupper. Inbördeskrig hotade alltså! I denna kritiska situation ingrep den från finska kriget kände generalen Adlercreutz och beslöt arrestera konungen. Tillsammans med några sammansvurna officerare gick han in i konungens rum för att "försäkra sig om kungens person". Det blev kalabalik. Kungen försökte dra sin värja och ropa på hjälp. De sammansvurna kunde emellertid lugna ned honom. Men han lyckades i ett obevakat ögon-

blick tillskansa sig en värja och fly genom en lönn-dörr. Hans tanke var att via inre borggården ta sig till högvakten, där han visste att kungatrogna trupper fanns. Men han kom aldrig så långt. På borggården blev han tillfångatagen. Mycket folk strömmade till. Trots att konungen skrek, spjånade emot och ropade på hjälp och frälsning lyckades de sammansvurna släpa bort honom och kråkande bars han sedan uppför slottstrapporna till Vita rummet. Helt utpumpad, vanmäktig och illamående höll han sig sedan stilla resten av dagen.

Den avsatte kungen spärrades sedan in på Gripsholms slott – det klassiska kungafängelset sedan Vasarnas tid och han och hans arvingar förklarades förlustiga Sveriges krona. Hans liv efter avsättningen blev olyckligt. Han gick i landsflykt och under namnet överste Gustafsson förde han ett oroligt och kringflackande liv. Hans äktenskap upplöstes men hans gemål, en prinsessa av Baden, kom ändock att leva vidare genom sina förnamn fast i våra dagar har de blivit ortsnamn, nämligen Fredrika, Dorotea och Vilhelmina. Så kan det bli!

Den avsatte kungen skriver och tar samtidigt ett fotbad i fångelset på Gripsholm. (livering, nationalmuseet)

Rån, våldtäkter och kidnappningar, vart är gamla Sverige på väg? Men håll ut vi går nu mot bättre och ljusare tider.

Att läsa morgontidningen i dessa tider är inte särskilt trevligt: våldtäkter, knivslagsmål, rån och kidnappningar hör till vanligheterna idag och man frågar sig onekligen vart vi är på väg i gamla Sverige.

Att flera vuxna män ger sig på och skändar en 13-årig flicka i Motala och kommer undan med några månaders straff i hovrätten därför att lagen är sålunda formulerad förstår man bara inte. Det stackars barnet får istället livstidsstraff om man betänker vilka själsliga följder en upplevelse av detta slag för med sig.

Vårt svenska landslag i ishockey har ju fått ett lite orättvist lagstraff åtminstone vad gäller lagets renommé genom att tre av deras spelare burit sig illa åt. Den här gången gällde det dock en 22-årig flicka som glatt och villigt följde med de pigga gossarna upp på deras hotellrum. Trodde hon att de skulle sjunga allsång, eller?

Kidnappning är ju också något som vi i vårt land tidigare varit förskonade ifrån men som under senare år blivit alltmer förekommande. Från min barndom minns jag när Charles Lindbergs baby rövades bort och hur jag ett tag var rädd för bara ordet "kidnappare". Pappa lugnade mig dock med att sådana finns inte i vårt land. Nu finns dom!

Hurra! Överskott i kommunkassan!

Just idag var emellertid min lokala morgontidning glatt uppmuntrande i gråslasket. I en stor rubrik förkunnar KT: "Överskott i kommunkassan banar väg för nya satsningar"!

Härligt, tänker jag, nu är det slut på indragningarna och nedrustning på våra äldreboenden.

På Solbringen, där jag själv bor, och många gam-

la sitter mer eller mindre isolerade, betyder varje liten förströelse vi kan ordna ett välkommet avbrott i en annan ganska trist tillvaro. SPF:s Club Solbringen är en form av underhållning som uppskattats mycket, men just idag den 17 januari fick jag av den tillförordnade fritidsledaren här veta att hennes medhjälp i denna lilla begivenhet avslagits av damen i kommunen som handlägger sådana ting!

Det skall SPF sköta själva anser hon. Det gör vi också, alltifrån bakning, dukning, servering, engagemang av underhållning, diskning efteråt o.s.v. **Men** av försäkringsskäl måste någon av husets anställda (tidigare = fritidsledaren) finnas med. Skulle man t.ex. olyckas i handhavandet av de stora diskmaskinerna kan vi bli betalningsskyldiga.

Nu tänker ni att vi kan väl diska för hand, men så det går inte an för då kommer hygienbestämmelserna i vägen. Porslinet skall rengöras i så gott som kokande vatten o.s.v.

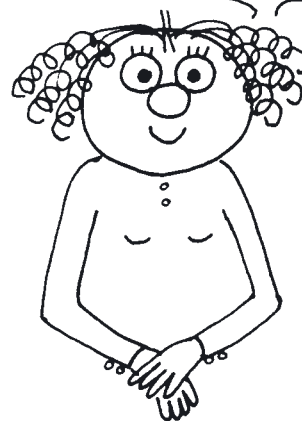
Just nu vet jag inte hur vi skall lösa det här i fortsättningen men jag hoppas mycket av vårt kommunalråd som talar om detta och nästa år med stor optimism i fråga om satsningar av skilda slag.

En sak kan vi i alla fall vara säkra på – dagarna blir nu allt längre, fåglarna kvittrar redan som besatta och även om vi ännu kan emotse ett och annat snöväder och eventuell kyla så går vi mot ljusare tider – håll ut!

Hälsningar

Ulla C

Jag fattade inte vad han talade om, men han sa att det han sa var svårt att förstå.

Ur
Gunilla Dahlgrens
LILLA
FRUNTIMMERS
BOKEN

Vad är kärlek?

Kärleken den allra första tror man gärna är den största men hav tröst! När den sen flyr kallas den ett äventyr!

Kärlekkänslor påstås blinda och kan människor ofta binda. När man sedan plötsligt vaknar är förståndet det man saknar.

Kärlek är ett barn av stunden och är svår att hålla bunden sjungs i aria ur Carmen av en tös med ros i barmen.

Att försöka kärlek bota hjälper oftast ej ett jota ty baciller resistentia visar sig bli permanenta.

K.G.

Tänkvärt

Det är inte det man tänker utan det man gör som kan förändra tillvaron.

Skjut inte upp till morgondagen vad du kan ha glädje av i dag.

Skänk mig nåden att med takt och tålmod kunna lyssna till andras bekymmer

Om du inte bestiger berget får du ingen utsikt över dalen.

Den som har misslyckats påstår ofta att framgång bara beror på tur.

Det värsta man kan servera mig är vatten. Vatten är giftigt. Det visste redan Jesus som förvandlade vatten till vin så fort han fick syn på det.

Sten Broman

Det värsta som kan hända en filmstjärna är att dö under en TV eller tidningsstrejk.

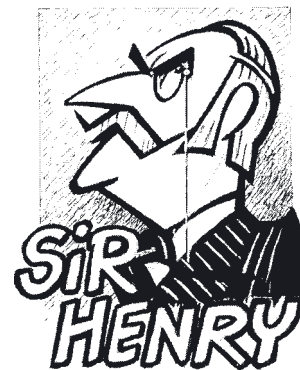
Bette Davis

Jag har inte tagit avstånd från mina ungdoms-synder. Tvärtom – jag försörjer mej på dom.

Pär Rådström

Hört i biografens biljettkassa:

- Det är ju femte biljetten ni köper.
- Ja, det står en idiot vid ingången och river sönder dom.

De stod i porten.

Han:

- Nu skulle det allt passa med en riktigt gammaldags kyss.

Hon:

Jasså, Ja vänta lite så kan jag hämta mormor!

Telefonen ringer hemma hos Jonssons.

- Svara du. Sa Jonsson. Säg att jag inte är hemma. Frun tog luren och Jonsson hörde henne säga:

- Tyvärr, min man är hemma.

- Idiot, skrek Jonsson. Jag sa ju att jag inte var hemma.

- Jag vet, sa fru Jonsson. Men samtalet var till mig.

- Varför dröjde det så länge innan du och Kajsa gifte er?

- Jo, vi tyckte att vi skulle ha fasta inkomster först.

- Har ni det nu då?

- Ja, folkpension.

När en politiker säger att vi sitter i samma båt så var på din vakt. Det betyder att det är du som skall ro.

Vilhelm Moberg

SPF:s resekommitté inbjuder till

Mamma Mia. Cirkus Stockholm

24 april fullbokad. (Endast återbudsplatser). Ny resa **29 oktober. Pris 895:-**

Inkl. bussresa t&r, förmiddagskaffe, entré, kaffe och smörgås på hemresan.

SPA-resa till Estland

15 – 21 april. Pris 3.675:-

Endast återbudsplatser. 7 dagars helpension. Programmet se Månadsnytt nr 8, 2004.

Arkösund – Sankt Anna, Stegeborg

20 maj. Fullbokad. (Endast återbudsplatser). **Pris 575:-**

Bornholm med natur och lätt vandringsresa

5-9 juni. Pris 3.575:-

Med Bornholms främsta naturguide vandrar vi på några av öns okända stigar, upplever sprickdalar med orkidéer och näktergalar, lär oss öns historia och geologi. Vandrar längs kuststigar med havet inpå oss.

En dag reser vi ut till Christiansö. Inkl. bussresa t/r, helpension fr.o.m. dag 1 t.o.m. frukost dag 5, alla utflykter, rundturer, vandringar och båtresor.

Tiveden – Norra Vättern

28 juni. Pris 495:-

Vi besöker Olshammarsgården, Birgittakyrkan, Verner von Heidenstams födelsehem.

Båttur från Olshammar till Askersund, lunch serveras under båtfärden (Vätternlax).

Färden går sedan vidare in i Tiveden med fikapaus i Tivedstorp.

Sommarresa till Mainau och Tyrolen, Leipzig och Potsdam

11-20 juni. Pris 6.675:-

10 dagar med halvpension, alla utflykter.

Tacksam för intresseanmälan snarast så sänder vi gärna ett utförligt program över resan.

Karlstad museum

1 september . Pris: 320:-

Inkl. bussresa, fm. kaffe på Alsters herrgård. Entré till Karlstads museum och utställningen Unionstiden 1815-1905 och upplösningen 1905. Lunch på museet.

Redan arrangeras tillsammans med Humanistiska föreningen.

Fyrverkerikonserten i Dalhalla

2-3 september. Pris 1.750:-

Inkl. bussresa, busskaffe, lunch inkl. måltidsdryck och kaffe på Siljansnäs. Entré till Zornmuseet. Ankomst till Hantverksbyn i Rättvik. Middag på hotellet. Entré till Fyrverkerikonserten. 1 natt i delat dubbelrum med frukost och middag. Besök på Nittsjö keramik och Tällberg. Lunch och busskaffe.

Anmälan omgående och senast 1 maj med handpenning 400:-

Är Du intresserad hör av Dig till resekommittén eller till expeditionen.

Välkomna att resa med oss i Resekommittén:

Sickan Andersson tel. 140 03 • Elvi Ström tel. 383 30 • SPF:s expedition tel. 302 40.

OBS! Till er som betalar till SPF:s expedition: Medtag jämna pengar.

Anmälan till Karlstad museum kan även göras till Tord Lindhe tel. 397 98.